

INFORME DE EXECUCIÓN DO PLAN FORTE-FFP 2020-2021

GRAO DE MESTRE/A DE EDUCACIÓN PRIMARIA E GRAO DE MESTRE/A DE EDUCACIÓN INFANTIL

(elaborado polos coordinadores dos Títulos de Grao de Mestre/a de Educación Primaria e Grao de Mestre/a de Educación Infantil)

O Plan FORTE-FFP (Plan de Formación, Orientación e Tutorización do Estudiantado da FFP) responde ao proceso PC-03 (Apoio a estudantes) do Manual de Procesos da FFP, que ten por obxecto establecer como o centro acolle, orienta e tutela ao alumnado na súa incorporación á universidade e durante todo o período de estudos, coa finalidade de favorecer a súa aprendizaxe, o seu desenvolvemento e a orientación laboral. O Plan responde ás catro liñas de actuación sinaladas no Manual de Procesos:

1. Acolloer ao alumnado de novo ingreso e proporcionarlle a información necesaria para a súa incorporación á universidade.
2. Orientar ao alumnado no desenvolvemento do título (prácticas externas, mobilidade, mencións, elaboración e defensa de Traballo Fin de Grao [TFG]/Traballo Fin de Mestrado [TFM] e calquera outra cuestión que se considere relevante).
3. Desenvolver as competencias transversais mediante actividades concretas (obradoiros, charlas, conferencias...).
4. Ofrecer información sobre a inserción laboral das titulacións.

Estas liñas de actuación concrétnanse para os estudos de Grao impartidos na Facultade en catro obxectivos, arredor dos cales se organizan as actividades de formación e orientación que se desenvolven nestes estudos.

1. Proporcionar orientación e tutorización ao alumnado de novo ingreso e ao de posteriores cursos sobre o funcionamento da Universidade e da Facultade, o plan de estudos e a oferta académica, con especial atención ás mencións cualificadoras.
2. Proporcionar información sobre bolsas e axudas, prácticas, saídas laborais e actividades relacionadas coa profesión específicas dos Graos cursados, así como formación para a creación de perfís profesionais, en colaboración co Servizo de Orientación Laboral do Campus de Lugo e outras organizacións externas.
3. Incrementar e enriquecer a formación do alumnado mediante a organización de relatorios, coloquios, prácticas de campo, actividades de aprendizaxe-servizo e outras actividades transversais ou específicas para diferentes materias, contando, de ser o caso, coa participación de profesionais externos.
4. Procurar o desenvolvemento das competencias transversais do alumnado (por exemplo, as relacionadas coa busca e citación de información, a corrección de traballos académicos, as destrezas comunicativas e a competencia lingüística en galego e castelán, etc.) mediante a colaboración interdisciplinar e a organización e difusión de sesións formativas e cursos de formación, coa participación de servizos da Universidade e da Facultade (Biblioteca).

O presente informe expón as actividades levadas a cabo con relación ás diferentes liñas do Plan, que abrangue aos Graos de Primaria e Infantil. O Plan integra accións de mellora que se viñan realizando anualmente e que constan nos Autoinformes de Seguimento dos Títulos elaborados polas Comisións de Título. O deseño do Plan propúxose como acción de mellora no Plan de

Melloras da Memoria de Calidade do curso 2019-2020 para desenvolver no curso seguinte (AM-01 2020-2021). O Plan FORTE-FFP foi aprobado pola Comisión de Calidade do Centro na reunión celebrada o 30 de abril de 2021, executando dese xeito á devandita acción de mellora.

Asimesmo, neste informe proporciónanse datos sobre o desenvolvemento desas actividades que xustifican a súa continuidade en vindeiros cursos ou a organización de actividades similares, por exemplo, o interese da actividade para a formación do estudantado, datos de participación do mesmo, resposta /acolida da actividade por parte do estudantado, datos de enquisas de satisfacción (de habelas), incidencias detectadas, etc. O informe contén asimesmo recomendacións sobre a posible continuidade das actividades, que serán analizadas e valoradas pola Comisión de Calidade.

Todas as actividades do Plan diríxense tamén ao alumnado do Dobre Grao, en tanto que este cursa as dúas titulacións (Primaria e Infantil).

LIÑA 1: ACTIVIDADES

1.1. XORNADA DE ACOLLIDA (PRIMEIRO CURSO)

No curso 2020-2021, por mor das restricións na presencialidade orixinadas pola situación de emerxencia sanitaria derivada da Covid-19, as actividades previstas foron axustadas nunha única sesión celebrada o 21 de setembro de 2020, e parte da información sobre o funcionamento da Universidade, a Facultade, o plan de estudos e a oferta académica foi transmitida ao alumnado mediante presentacións interactivas elaboradas dende as coordinacións de título, que se puxeron a disposición do estudantado por medio do campus virtual, na páxina de coordinación de primeiro curso. As ligazóns ás presentacións son as seguintes:

Para o Grao de Mestre/a en Educación Primaria

<https://view.genial.ly/5ef38991086b4f0d9717a7e3/presentation-benvida1primaria>

<https://view.genial.ly/5ef49771d31cf50da579752a/presentation-benvida2primaria>

Para o Grao de Mestre/a en Educación Infantil

<https://view.genial.ly/5efa26e687ce1d0d6d78e175/presentation-benvida1infantil>

<https://view.genial.ly/5efa275db4ded50d7ab06527/presentation-benvida2infantil>

Para o Dobre Grao de Mestre/a en Educación Infantil e Primaria

<https://view.genial.ly/60a5233507e8cc0dc55b0f83/presentation-benvida1dobre-grao>

<https://view.genial.ly/60a5235f6e18150d397255df/presentation-benvida2dobre-grao>

As presentacións incorporan asimesmo ligazóns a enquisas de satisfacción coa xornada, a súa duración e os seus contidos.

A enquisa de satisfacción do alumnado foi cuberta por 74 persoas, das cales o 43,2% pertencía ao Grao de Infantil, o 41,9% ao Grao de Primaria e o 14,9% ao Dobre Grao. A análise de resultados fíxose conxuntamente para os dous Graos, xa que os contidos das presentacións son esencialmente os mesmos en ambos, e tamén coinciden na súa meirande parte as temáticas

tratadas e as dinámicas seguidas na parte presencial da xornada. Os resultados da enquisa son moi positivos, e apuntan á conveniencia de continuar realizando esta actividade coas modificacións ou melloras que resulten pertinentes, por exemplo, facendo os axustes que se precisen na información subministrada a través das presentacións.

Analizando polo miúdo os resultados, o alumnado atópase en liñas xerais bastante ou moi satisfeito cos contidos tratados (87,8% dos enquisados), a duración da sesión (86,5%) e a súa estruturación (100%), e o 97,3% dos enquisados cualifica a sesión de acollida como positiva. Entre os escasos comentarios realizados polos enquisados sobre aspectos que sería necesario engadir á sesión atópase a observación sobre a necesidade de afondar máis no tema dos horarios (7 comentarios), cuestión posiblemente coxuntural derivada da complexidade do sistema de turnos rotatorios de asistencia que houbo que establecer por mor das restricións sanitarias.

1.2. INFORMACIÓN SOBRE OS GRAOS: REQUISITOS, ESTRUCTURA, SAÍDAS (TODOS OS CURSOS). PRESENTACIÓN CAMPUS TERRA

A petición do Campus Terra, o equipo decanal, en colaboración coas coordinacións de título, recolleu información para a elaboración dunhas presentacións sobre o Grao de Mestre/a de Educación Infantil e Primaria e o Dobre Grao destinadas a proporcionar orientación académico-profesional ao alumnado de nova incorporación (AM-25 desenvolvida e incluída na listaxe de accións de mellora finalizadas da Memoria de Calidade do curso 2019-2020). As ligazóns ás presentacións son as seguintes:

<https://www.usc.gal/campusterra/sites/default/files/MAESTRO%20EDUCACI%C3%93N%20PRIMARIA%20-%20ES.pdf>

<https://www.usc.gal/campusterra/sites/default/files/MAESTRO%20EDUCACI%C3%93N%20INFANTIL%20-%20ES.pdf>

<https://www.usc.gal/campusterra/sites/default/files/D.%20G.%20EDUC.%20INFANTIL%20Y%20PRIMARIA%20-%20ES.pdf>

As presentacións están dispoñibles na web do Campus Terra, e coas actualizacións pertinentes empréganse dende o curso 2020-2021 tamén como ferramenta de orientación académico-profesional para todo o alumnado da Facultade. Considéranse recursos útiles para proporcionar datos de interese sobre as titulacións, tanto para futuros estudantes como para alumnado da facultade. Así, por exemplo, pódese atopar nelas información sobre saídas laborais, inserción laboral, plan de estudos, mobilidade, etc. Resulta conveniente, polo tanto, manter activa esta actividade.

1.3. SESIÓN INFORMATIVA MENCIÓNS (SEGUNDO CURSO)

Ao remate do curso 2020-2021, a coordinadora do segundo curso de Primaria e Dobre Grao colgou nas páxinas de coordinación dos cursos no Campus Virtual información relativa ás mencións cualificadoras, en forma de vídeos, presentacións e trípticos elaborados polos docentes das mencións con datos relevantes sobre cada unha delas. Ademais, dende a coordinación de curso organizouse o 10 de xuño de 2021 unha sesión informativa a través da plataforma Teams na que un docente da Facultade solucionou ao alumnado asistente as dúbidas que puideran xurdir en relación coas mencións. O alumnado foi informado do material existente no Campus Virtual e da organización da sesión informativa mediante o foro de novas do Campus Virtual.

Contabilizáronse un total de 37 alumnos/as asistentes á sesión, en conxunto algo máis dun terzo do alumnado matriculado. O número de asistentes non é moi elevado, pero iso pode deberse ao feito de que a meirande parte do alumnado non tiña dúbidas que solucionar relativas ás mencións, contando xa con suficiente información sobre as mesmas grazas ás presentacións e recursos colgados no Campus Virtual. En calquera caso, proporcionar orientación do alumnado sobre este aspecto dos plans de estudos considérase importante para que poidan configurar o seu perfil profesional de acordo coas súas preferencias e capacidades, polo que cómpre continuar desenvolvendo actividades nesta liña.

1.4. SESIÓN INFORMATIVA PRÁCTICUM (SEGUNDO CURSO): PRE-PRÁCTICUM

Esta sesión informativa ten lugar co alumnado de segundo curso de Primaria e Infantil, e nela explícase o funcionamento do Prácticum en xeral (materias que cursarán en terceiro e cuarto) e do Prácticum I en particular, así como a normativa aplicable e cuestións importantes que deben solicitar (Certificado de Delitos Sexuais, tipos de centros colaboradores, realización de estadía fóra de Lugo, incompatibilidades, etc.). A sesión conta todos os anos cunha alta taxa de participación por parte do alumnado.

No curso 2020-2021, debido ás restricións sanitarias da presencialidade derivadas da pandemia, a sesión tivo lugar mediante a plataforma Teams no mes de maio (o día 11 para Infantil e o 14 para Primaria). Os delegados dos cursos foron contactados previamente por correo electrónico para proporcionarlles os detalles da reunión que trasladarían aos seus compañeiros, e acordar datas e horarios. As sesións contaron coa asistencia masiva do alumnado convocado.

A sesión considérase esencial para orientar e preparar ao alumnado para as tarefas que desenvolverá en cursos posteriores nas dúas materias centrais da titulación (Prácticum I e II), cada unha das cales conta coas súas propias sesións organizativas, polo que é sumamente recomendable a súa continuidade.

1.5. PROGRAMA DE ALUMNADO TITOR (TODOS OS CURSOS)

En xaneiro de 2021, dende as coordinacións de título informouse por medio do foro de novas do campus virtual ao alumnado de todos os cursos da posta en marcha dunha nova convocatoria do programa de titores, dirixida ao alumnado de segundo curso e en diante para orientar ao alumnado de primeiro. Nesa convocatoria correspondente ao curso 20-21 non se recibiron solicitudes na Facultade para ser alumnado titor.

A escasa participación do alumnado neste programa e as posibles razóns xa se analizaran polo miúdo na memoria de calidade do curso 2019-2020 que se elaborou, como é costume, á metade do segundo semestre do curso 2020-2021, establecéndose como acción de mellora para o curso 20-21 contactar cos responsables do programa A Ponte, que tamén xestionan este programa, e achegar suxerencias de mellora co fin de facer esta iniciativa máis atractiva para o alumnado, por exemplo, replantexando e condensando contidos formativos para reducir o tempo adicado á formación, incrementando a formación online (máis flexible que a presencial), reducindo o número de créditos e as responsabilidades asociadas á titorización, ou actualizando a información dispoñible na web, visibilizando datos de interese para o alumnado (obxectivos do

programa, recoñecemento, tarefas, etc.) e aportando información complementaria de utilidade, como vídeos con experiencias do alumnado titor.

Dese xeito, o 11 de maio de 2021 enviouse dende o Decanato da Facultade un correo electrónico aos responsables explicando a problemática e achegando suxestións de mellora. Polo momento, non se recibiu resposta.

O programa considérase unha ferramenta útil para a orientación e apoio do alumnado que inicia estudos. Porén, en tanto non se fagan melloras no seu desenvolvemento é probable que o problema da escasa participación do alumnado persista. Esta iniciativa continuarase publicitando ao alumnado, pero, unha vez notificados os responsables da problemática detectada, farase un seguimento dos posibles cambios nas condicións de desenvolvemento do programa en cursos sucesivos para valorar se esta actividade continúa formando parte do Plan FORTE.

LIÑA 2: ACTIVIDADES

2.1. INFORMACIÓN SOBRE BOLSAS, AXUDAS, PRÁCTICAS E ACTIVIDADES RELACIONADAS COA PROFESIÓN (TODOS OS CURSOS)

Os coordinadores de curso e de título informan puntualmente ao alumnado sobre todas aquelas convocatorias de bolsas, axudas, cursos, prácticas, e outras actividades relacionadas coa súa profesión por medio do foro de novas do Campus Virtual. Publicitar esta información considérase de utilidade para o alumnado, en tanto que estas axudas e actividades contribúen á completar a súa formación e mellorar o seu perfil profesional.

Dese xeito, dende as coordinacións de curso informouse no mes de xaneiro do XXXII Encontro da Confederación Estatal de MRP celebrado de xeito virtual, “Los derechos de la infancia en estado de alarma”. En febreiro de 2021 informouse da presentación virtual do proxecto “Te lo cuentan las matemáticas”, no que se tratou, entre outros aspectos, da importancia de aprender matemáticas dun xeito diferente e de poñer en valor ás mulleres matemáticas; tamén no mesmo mes se informou ao alumnado de cuarto curso do programa de voluntariado europeo. En xuño de 2021 publicitouse para o alumnado de cuarto a convocatoria de bolsas de colaboración en departamentos financiadas polo Ministerio de Educación para o curso 21-22. No mes de xuño publicitouse tamén para o alumnado de cuarto curso unha oferta de emprego da empresa Coeduca, que precisaba cubrir varios postos de persoal con formación en educación.

Por outra banda, os servizos que ofrece Área de Orientación Laboral publicítanse a todos os cursos da titulación mediante o foro de novas do Campus Virtual, e en cuarto curso presentouse especificamente a plataforma de emprego da USC no mes de xuño.

2.2. XORNADAS DE FORMACIÓN E ORIENTACIÓN LABORAL (CUARTO CURSO)

O alumnado de cuarto foi informado no mes de xuño de que o 1 de xullo de 2021 impartiríase, por parte de persoal da Área de Orientación Laboral e Emprego da USC, previa xestión do Decanato da Facultade, unha sesión informativa virtual mediante Teams sobre orientación laboral, na que se proporcionou orientación sobre os primeiros pasos a dar antes de comezar a buscar traballo, as alternativas profesionais e a elaboración do Curriculum Vitae. De acordo cos datos facilitados pola Área de Orientación Laboral, asistiron á sesión 9 persoas. Unha

presentación coa información facilitada na sesión púxose a disposición do alumnado mediante o foro de novas do Campus Virtual.

Aínda que os datos de participación son baixos (o cal podería estar relacionado co momento do curso no que se programou, no cal se estaba a producir a defensa de TFGs), considérase que esta iniciativa contribúe á orientación do alumnado polo que respecta a saídas profesionais e á busca de traballo, polo que cómpre fomentar e publicitar este tipo de actividades.

2.3. INFORMACIÓN SOBRE SAÍDAS LABORAIS: SESIÓN INFORMATIVA SOBRE AS OPOSICIÓN (CUARTO CURSO)

En resposta a unha solicitude que fixo chegar ao Decanato o alumnado de quinto curso do dobre grao no segundo semestre do curso 20-21, fixéronse as xestións oportunas para organizar unha sesión informativa sobre as oposicións, que se decidiu estender ao alumnado de cuarto curso dos graos de Primaria e Infantil. O alumnado deses cursos e o de quinto do dobre grao foi informado por medio do foro de novas de cuarto no campus virtual e por correo electrónico enviado á delegada de quinto da celebración os días 26 e 27 de maio de dúas sesións informativas sobre oposicións para Mestres/as de Infantil y de Primaria, impartidas por mestres en activo das dúas titulacións que aprobaron as oposicións recentemente. Por mor das restricións sanitarias, as sesións celebráronse virtualmente pola plataforma Teams. Asimesmo, para o alumnado que non puido asistir colgouse unha presentación da sesión na páxina de cuarto de primaria e quinto do dobre grao.

Na enquisa de satisfacción sobre esta actividade que se pasou ao alumnado, o 78,6% do alumnado de primaria encontrou a charla útil, e o 85,7% recomendaría volver a organizala en próximos cursos coa mesma persoa. No caso de quinto do dobre grao, o 100% dos enquisados respostou positivamente a ambos ítems. Tendo en conta os bos resultados obtidos, considérase que esta actividade debe ter continuidade.

LIÑA 3: ACTIVIDADES

3.1. RELATORIOS CON PROFESIONAIS EXTERNOS, PRÁCTICAS DE CAMPO, ACTIVIDADES DE APRENDIZAXE-SERVIZO, OUTRAS ACTIVIDADES TRANSVERSAIS OU ESPECÍFICAS (TODOS OS CURSOS)

Primeiro de Primaria:

- “Educación en feminino: un paseo pola historia”. Exposición dos pósters sobre educadoras da historia, realizados polo alumnado da materia “Teoría e Historia da Educación Escolar”. A IV colección (elaborada polo alumnado do curso 2020-21) estivo exposta nos seguintes lugares: Facultade de Formación do Profesorado, Campus de Lugo, USC (febreiro-abril 2021), IES Rosalía de Castro, Santiago de Compostela (maio 2021), Facultade de Ciencias da Educación, Campus da Coruña, UDC (outubro-novembro 2021), e Biblioteca Pública de Lugo (decembro 2021). Esta actividade, na que se implicou todo o alumnado da materia, dalle ao alumnado a oportunidade de traballar sobre a base dos coñecementos adquiridos nela, recollendo e tratando información para a súa divulgación. Por outra banda, contribúe a poñer en valor o traballo desenvolvido por mulleres educadoras ao longo da historia. O éxito da iniciativa, que celebrou este curso a súa cuarta edición, e o interese que desperta

fóra da Facultade, apuntan á conveniencia de continuar promovendo o seu desenvolvemento.

- “Metodoloxía da investigación: desenvolvemento de cuestionarios para a investigación educativa” (21 Outubro 2020). Conferencia a cargo de profesional externo (Yazan Taher Abd Alwali Shawabkeh) vencellada á materia “Socioloxía da Educación”. A actividade centrouse na aproximación práctica á metodoloxía de investigación con cuestionarios e enquisas.
- “A Revolución educativa” (28 outubro 2020). Conferencia a cargo de profesional externo (Irene Romo Poderós) vencellada á materia “Socioloxía da Educación”. Na conferencia abordáronse temas de interese para o alumnado vencellados á súa futura profesión, tales como a perspectiva histórica do cambio socioeducativo no estado español, achegas e prácticas do feito educativo, o pensamento de educadoras revolucionarias como Antía Cal, María Montessori e Rosa Sensat, ou achegas pedagóxicas e problemáticas prácticas da actividade docente.
- “O rol das Organización non gobernamentais na intervención social: o caso da Fundación Lonxanet e os centros escolares de Galiza” (4 novembro 2020). Conferencia a cargo de profesional externo (Antonio García Allut) vencellada á materia “Socioloxía da Educación”. A conferencia aportou unha visión práctica ("aprendizaxe en comunidade") e de posta en valor dos recursos do territorio de Galicia. Asimesmo, proporcionou exemplos dende o punto de vista da antropoloxía cultural sobre como promover mellores marcos de convivencia e unha educación que tome en conta a contorna e os seus recursos naturais. Esta conferencia permitiu aproximar ao alumnado aos proxectos educativos de centro, e a iniciativas como Ashoka, fundadas no emprendemento social, a educación no eido da alimentación e a soberanía alimentaria.

As tres actividades relacionadas coa materia “Socioloxía da Educación” contaron coa participación da maioría do alumnado matriculado na materia. Este amosouse atento e interesado, formulando preguntas e recollendo conclusións nas súas presentacións orais, poñendo en práctica a aprendizaxe dialóxica.

Segundo de Primaria

- "Deseño de proxectos no centro e na aula" (19 decembro 2020). Conferencia a cargo de profesional externo (Eva Fraga Luaces) vencellada á materia “Deseño, desenvolvemento e innovación curricular”, na que se afondou nas vinculacións entre as programacións nos distintos niveis de concreción curricular. A actividade considérase de interese para a ampliación da formación do alumnado en aspectos relacionados co deseño e desenvolvemento curricular, e contou coa participación da meirande parte do alumnado matriculado.
- “Camiñando xunt@s” (20 abril 2021). Actividade de campo interdisciplinar, vencellada ás materias Ensinanza e Aprendizaxe da Aritmética, Ensino e Aprendizaxe das Ciencias Experimentais I, e Ensino e Aprendizaxe das Ciencias Sociais I. Realizouse un tramo do Camiño de Santiago. O interese da actividade radica na súa intención de amosar a potencialidade da contorna próxima para desenvolver aprendizaxes en contexto de maneira interdisciplinaria. Abordouse o percorrido dende unha óptica matemática facendo paradas en lugares distinguidos para interpretalos en clave socio-científica. Na actividade Participou practicamente todo o alumnado de 2º curso. Considérase de interese formativo como modelo para promover a importancia de integrar este tipo de actividades, que destacan

como motivadoras polo seu carácter lúdico e recreativo, e permiten pór en marcha tanto a actividade física como a actividade mental, xa que as tarefas que se poidan propoñer requiren movemento e traballo fóra da aula, ademais de coñecementos das áreas específicas que se queiran integrar. O alumnado percibe a actividade de interese, aínda que nalgún caso só sexa polo seu carácter diferencial e lúdico. Non se realizaron enquisas de satisfacción, pero si se ten percibido, nas conclusións de traballos académicos de materias da Área de Didáctica da Matemática relacionados coa análise e deseño de propostas docentes, a demanda deste tipo de actividades interdisciplinarias en contexto. A valoración xeral da actividade é positiva, polo que a vontade do profesorado implicado ata o momento é continuar desenvolvéndoa e ampliar o seu aproveitamento nas materias ampliando a relación de actividades. Porén, a continuidade da actividade dependerá da posibilidade de financiamento (a Facultade custeou os gastos con cargo ás Axudas para a mellora da docencia) e da disposición do profesorado responsable das materias implicadas.

Terceiro de Primaria

- “Saída ao parque Rosalía de Castro (Lugo)” (29-30 setembro 2020). Actividade de campo vencellada á materia “Ensino e aprendizaxe das Ciencias Experimentais II”. Saída para observación de especies vexetais, recollida de mostras e determinación das mesmas, que serán procesadas posteriormente para elaborar material didáctico para a aula. Tamén se solicita ao alumnado que faga unha reflexión sobre as saídas de campo como recurso didáctico para realizar a conexión entre o coñecemento da aula e o da realidade, para deseñar tarefas contextualizadas, para desenvolver o traballo cooperativo e o papel activo do alumnado na aprendizaxe. Esta actividade ten vinculación con outras tarefas da materia polo que a participación foi moi elevada: aproximadamente 90 alumnos e alumnas dun total de 110 estudantes matriculados. Non se realizaron enquisas de satisfacción, pero tanto na valoración oral da materia, na derradeira sesión de clase, como nas reflexións do portafolio da materia, o alumnado fai fincapé da necesidade deste tipo de actividades prácticas para repensar a súa actividade como futuros docentes. Ademais, as actividades ao aire libre sempre, pero especialmente en tempos de pandemia, poden favorecer o interese e a motivación do alumnado por participar nelas.
- “Saída de campo a Porto do Son” (7 outubro 2020). Actividade de campo vencellada ás materias Ensino e aprendizaxe das Ciencias Sociais II e Ensino e aprendizaxe das Ciencias Experimentais II. Nesta saída interdisciplinar centrada en aprender a integrar dende unha perspectiva científica e didáctica crítica elementos naturais e culturais da paisaxe relacionados co cambio climático. Contouse ademais coa colaboración de dous expertos en depósitos cuaternarios. A participación do alumnado nesta saída realizada ao longo de todo un día foi alta, asistindo 75 estudantes dun total de 110 matriculados. Esta alta participación pode indicar o interese polas actividades desenvolvidas, e o bo ambiente mostrado tanto nos desprazamentos como na realización das diferentes tarefas reflicte a boa acollida da saída no seu conxunto, a pesares de todas as limitacións de organización e traballo debidas á pandemia.
- “Aulas abertas” (1 febreiro – 15 maio 2021). Actividade con profesionais externos vencellada á materia “Titoría e Orientación educativa”. Trátase dunha actividade que fomenta a adquisición dos contidos da materia, propoñéndose aulas abertas nas que, como mínimo para cada módulo, entra unha persoa relacionada co exposto: profesores, membros de asociacións de pais e nais, pais e nais non asociados, directores de centros educativos, coordinadores de proxectos de innovación, asesores de formación de profesorado, exalumnado cun TFG relacionado co tema, etc.

Cuarto de Primaria

- “Proxecto de Bana” (13 maio 2021). Conferencia a cargo de profesional externo vencellada á materia “Prácticum II”. Neste relatorio presentouse un proxecto educativo que xira en torno a unha cadela que actúa como ligazón para crear o sentimento de grupo-clase, e a el asistiu a meirande parte do alumnado matriculado. As sesións con profesionais externos relacionadas coas materias de Prácticum teñen por obxectivo que o alumnado coñeza experiencias de ensinanza-aprendizaxe dalgunha maneira singulares de man directa dos seus protagonistas. Trátase de que estas experiencias poidan servir como modelo e/ou motivar a reflexión do alumnado sobre o interese do Prácticum e os proxectos e prácticas de centro e aula. Esta e outras sesións con profesionais externos vencelladas ás prácticas son de interese formativo porque obrigan a esa reflexión, que o alumnado recolle nos seus informes de prácticas, e resultan un complemento adecuado ás propias prácticas escolares.

Primeiro de Infantil

Leváronse a cabo 3 actividades, en concreto:

- O 23 de novembro, na materia de “Socioloxía da Educación” a profesora Marta Poncet realizou unha actividade consistente en que unha alumna compartise cos seus compañeiros/as a experiencia vivida durante as súas prácticas no ciclo superior de FP de Educación Infantil na asociación educativa “Nenea Medrar Creando” (Lugo).
- Na asignatura de “Infancia, Saúde e Alimentación”, impartida pola profesora Lucía Moure, o pediatra Juan Manuel Capelo impartiu o 27 de abril unha sesión formativa sobre os principais problemas de saúde que aflixen aos nenos e cos que se poden atopar durante a súa vida profesional, centrándose en situacións que requiran actuacións como descompensacións diabéticas, anafilaxia... Tamén nesta mesma materia, o 4 de maio o médico do 061 José María Rey impartiu unha sesión interactiva abordando diferentes situacións de urxencia coas que se poden atopar as futuras mestras e Mestres de educación infantil durante a súa vida profesional como traumatismos, atragantamento, pérdidas de conciencia...

Segundo de Infantil

Non consta a realización actividades transversais, prácticas de campo e/ou actividades con profesionais externos.

Terceiro de Infantil

Realizáronse 4 actividades:

- Na materia “Literatura Infantil e Dramatización”, impartida pola profesora Montse Pena, levouse a cabo unha charla coloquio cunha profesional externa, en concreto con María Pousa, asesora de Bibliotecas Escolares.
- Durante o mes de abril, na asignatura de “Titoría e Acción Educativa”, a profesora Susana Vázquez invitou a varios profesionais externos para a realización de diversas charlas-coloquio, sobre temáticas diversas como: “a importancia da titoría educativa nun centro de menores” (acción levada a cabo por Jorge Calvín), “a inclusión educativa dende a multiculturalidade” (cuxa responsable foi Marta Castro Girona) e, finalmente, “Experiencias Inclusivas: ApS e Patios Dinámicos” que foi unha charla-coloquio impartida por Ana María Pérez e Mónica Sánchez.

Cuarto de Infantil

Desenvolvéronse 2 actividades.

- Unha das actividades realizadas durante todo o semestre e vinculada á materia “Participación nos centros escolares” (impartida pola profesora T. Susana Vázquez Regueiro), consistiu en que cada alumno/a propuxese unha lectura que sería comentada, nunha sesión, por todo o grupo. A particularidade é que cada alumno/a debe conseguir que participe (presencial ou virtualmente) un profesional relacionado co tema da lectura, á vez que a profesora achega, igualmente, outro.
- Respecto á terceira actividade, denominada “Aulas Abertas”, foi levada a cabo durante todo o semestre pola profesora T. Susana Vázquez Regueiro, na asignatura “Participación nos centros escolares e Convivencia nos centros escolares”. A actividade consistiu en que para a adquisición dos contidos das materias, propóñense aulas abertas nas que, como mínimo para cada módulo, entra unha persoa relacionada co exposto: profesores, membros de asociacións de pais e nais, pais e nais non asociados, directores de centros educativos, coordinadores de proxectos de innovación, asesores de formación de profesorado...

Por outra banda, os profesores Pablo C. Muñoz Carril e Mari Carmen Caldeiro, en colaboración con outros docentes da Fac. de Ciencias da Educación de Santiago, finalizaron no mes de maio o proxecto de innovación titulado: *“A creación de materiais educativos multimedia a través da ferramenta “EdiLIM”: pímulas formativas de apoio para o alumnado dos Graos de Mestre/a en Educación Infantil e Primaria”*. Este proxecto fora concedido no marco da *II Convocatoria de proxectos de innovación educativa en MOOC e de apoio das TIC á docencia*. Debido á crise sanitaria o proxecto, que xa fora concedido no curso 2019-20, non se puido rematar ata maio do 2021.

A valoración xeral das actividades desenvolvidas dentro da liña 3 é positiva. Trátase de actividades útiles, que contan en conxunto cun alto grao de implicación do alumnado e que complementan a formación recibida na aula. Por outra banda, o propio alumnado manifesta a necesidade deste tipo de actividades, que despertan o seu interese, os motivan e promoven a reflexión sobre a práctica docente. Resulta, polo tanto, moi aconsellable continuar fomentando iniciativas nesta liña, mantendo e, de ser posible, ampliando as actividades que se realizan.

LIÑA 4: ACTIVIDADES

4.1. CURSO DE COMPETENCIAS INFORMACIONAIS (NIVEL BÁSICO: PRIMEIRO CURSO; NIVEL AVANZADO: CUARTO CURSO)

A Biblioteca da Facultade organiza e imparte dous cursos de competencias en información, un de nivel básico para o alumnado de primeiro e outro de nivel avanzado para o alumnado de cuarto. Estes cursos contribúen ao desenvolvemento de competencias transversais do alumnado polo que respecta á busca e citación de información e á realización de traballos académicos, e son especialmente útiles para a realización do TFG. Entre os seus obxectivos destacan:

- o Recoñecer a importancia das competencias dixitais e xestionar o tempo de estudo.
- o Coñecer os recursos de información e servizos da BUSC e recursos TIC da USC.
- o Coñecer, buscar e avaliar fontes de información e recursos.
- o Axudar na realización dun TFG mediante o uso de metodoloxía científica e o uso ético da información.
- o Comprender a propiedade intelectual.

A información sobre a posta en marcha dos cursos publicitouse por medio do Campus Virtual, con mensaxes e un vídeo explicativo elaborado dende a Biblioteca. O curso básico de primeiro desenvolveuse no primeiro semestre (outubro-novembro 2020) e contou cun bo dato de matrícula (72 matriculados en infantil e 59 aptos; 93 matriculados en primaria e 69 aptos). O curso avanzado desenvolveuse tamén no primeiro semestre (novembro-décembro 2020) pero cunha cifra máis baixa de matriculados e aptos (65 matriculados entre primaria, infantil e dobre grao, e 34 aptos). Cómpre ter en conta que o alumnado xa recibe unha formación básica importante no curso que ten lugar en primeiro, e ademáis conta co asesoramento do profesorado titor do TFG e tamén coa información e recursos complementarios que proporcionan outros servizos da universidade, tales como a Biblioteca Universitaria ou o Servizo de Normalización Lingüística. Ademáis, por cuestións sanitarias o curso académico empezou con retraso respecto ao calendario habitual, o cal aumentou a carga de traballo do alumnado do último curso no semestre pola finalización das clases das materias optativas ao mesmo tempo que as obrigatorias. Por outra banda, por cuestións organizativas tamén relacionadas coa pandemia, non foi posible que o director da Biblioteca presentase de xeito presencial os cursos ao alumnado, polo que se recorreu aos vídeos introductorios. Ambas razóns puideron tamén influir na baixa participación.

En calquera caso, e co fin de aumentar a participación do alumnado, Decanato e coordinacións de título colaboraron para facer as oportunas xestións e organizar unha segunda edición do curso avanzado en terceiro curso, barallando a posibilidade de manter o curso nese ano se se observaba unha resposta positiva. O curso publicitouse do mesmo xeito que nos casos anteriores e tivo lugar no segundo semestre (marzo 2021), pero a resposta foi moi baixa, xa que se matricularon 14 alumnos entre Primaria, Infantil e Dobre Grao, con 8 aptos. Tendo en conta os resultados, propónse que o curso avanzado permaneza en cuarto, así como manter estas accións formativas pola súa importancia para a formación en competencias transversais do alumnado.

4.2 PROXECTO COMPETENTES (TODOS OS CURSOS)

No curso 2019-20 púxose en marcha este proxecto trala súa pilotaxe no curso 2016-17. O Proxecto Competentes segue promover o bilingüismo nos Graos e Mestre/a de Educación Infantil e Primaria, desenvolvendo e avaliando as competencias lingüísticas do alumnado en lingua galega e castelán nas diferentes materias adscritas ao programa. Trátase polo tanto dunha iniciativa interdisciplinar que contribúe á formación do alumnado en canto a competencias transversais. O proxecto continúa a ter unha boa acollida e implicación por parte do profesorado, contando no curso 20-21 con 20 materias de formación básica, obrigatorias e optativas adscritas impartidas no Grao de Infantil (3 con perfil de castelán, unha bilingüe e o resto de galego) e outras tantas en Primaria (2 con perfil de castelán, unha bilingüe e o resto de galego).

A iniciativa e a súa continuidade están plenamente xustificadas tendo en conta as actuais competencias lingüísticas do noso alumnado cando ingresa na Facultade (escoita comprensiva, lectura comprensiva, escrita e oralidade): en xeral, tanto a nivel oral e escrito, pode considerarse moi mellorable a expresión tanto en galego como en castelán, pero nos últimos cursos vense detectando por parte do profesorado unha merma moi significativa da competencia de

expresión oral en galego, que se pon de manifesto cunha porcentaxe cada ano máis alta de alumnado que non é capaz verdadeiramente de comunicarse oralmente en galego con fluidez. Na Comisión de Normalización Lingüística abordouse o tema deste descenso na competencia do galego falado, que ademais corroboran os informes, estremadamente preocupantes, que tanto a RAG como o Consello da Cultura Galega publicaron no 2021 sobre a lingua galega e a mocidade galega da actualidade.

4.3. CURSO DE HABILIDADES COMUNICATIVAS (CUARTO CURSO)

No mes de marzo, as coordinacións de título informaron ao alumnado de todos os cursos da posta en marcha do módulo de formación en presentacións dixitais por parte do Servizo de Normalización Lingüística, sinalándose o interese deste módulo para a formación do alumnado na defensa de traballos académicos.

A publicidade deste tipo de iniciativas desenvolvidas por distintos servizos da USC considérase importante para animar ao alumnado a perfeccionar as súas competencias transversais, polo que se recomenda a súa continuidade.

4.4. CURSOS DE FORMACIÓN: CLM

Ao inicio do curso 2020-2021, o alumnado foi informado dende as coordinacións de título a través do foro de novas do Campus Virtual das actividades desenvolvidas polo Centro de Linguas Modernas da USC, que organiza cursos de linguas e exames de certificación de nivel, ambos útiles, entre outras cuestións, para mellorar o perfil profesional do alumnado, desenvolver competencias transversais (coñecemento de linguas estranxeiras) e ter acceso a programas de mobilidade participando en estadías Erasmus en centros que teñen convenios coa Facultade. Tendo en conta isto, considérase oportuno continuar proporcionando información ao alumnado sobre este tipo de actividades.

Este informe, elaborado polas Coordinacións dos títulos cos datos aportados por membros das súas respectivas Comisións de Título será obxecto de análise por parte da Comisión de Calidade, que revisará e valorará a eficacia do Plan e concretará, de habelas, as accións de mellora pertinentes, as cales figurarán no Plan de Melloras da Memoria de Calidade do curso 2020-2021. Para a proposta de accións deberanse ter en conta as incidencias presentadas polos diferentes grupos de interese a través do proceso *PS-05 Xestión de incidencias (SQR)*, os resultados das enquisas de satisfacción que recollan cuestións relativas a este proceso, e as recomendacións emanadas do ciclo VSMA das titulacións (verificación, seguimento, modificación, acreditación) que teñan que ver con este eido.

Lugo, 22 de decembro de 2021

Pablo César Muñoz Carril

Coordinador do Título de Grao en Mestre/a de Ed. Infantil

Paula López Rúa

Coordinadora do Título de Grao en Mestre/a de Ed. Primaria